

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre .... 4 forint.
Félévre .... 2 forint.
Negyed évre .... 1 forint.

SZERKESZTŐSÉG:

Szobotka Gusztáv ügyvéd irodájában, hova a lap szellemi részét illető közlemények és a pénzküldemények is intézendők.

MINDSZENT.

EGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEKRE NÉZVE
a lap hátsó (4-ik) oldala 20 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. Kinestári bélyegilleték külön 30 kr.

NYILTTÉRBE

minden egyes sor közlése 15 kr. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtnak el. Kéziratok vissza nem adatnak.

MEGJELEN: MINDEN VASÁRNAP.

Felelős szerkesztők:
HUEACSEK PÁL és SZOBOTKA GUSZTÁV.
Kiadó tulajdonos:
AZ ALAPÍTÓ EGYESÜLET.

EGYES SZÁM ÁRA 8 KRAJCÁR.

ALAKITSUNK GAZDAKÖRT.

Kétségtelen, hogy községünk a haladás zászlaját lobogtatja. Minden téren szellemi mozgás, nagyratörő vágy uralja a község beléletét.

Midőn ezt örömmel konstatáljuk, másrésztől szánalommal valljuk be, hogy népünk társadalmi élete meglehetősen kuszált állapotban van. Hiányzik azon kapocs, mely józanabb gondolkozású polgártársainkat — mint egy kompakt egészet, — összetartaná.

Pedig ma az egyletek és társulatok korszakát éljük, tömörülnek, társulnak az emberek, hogy a testület szervezze, alkossa meg azt, mire az egyes ember képtelen.

Avagy nem-e a társulás kifolyásai azon virágzó vállalatok, melyek századunknak méltán díszére válnak?

A részvényekre fektetett pénzintézetek, a közművelődés s iparnak viruló csarnokai s elszámálhatatlan nemei a kultur-alkotásoknak?

De nem csak a »szép« s »hasznos« fejlesztésére látjuk társulni a honpolgárokat; nem csak az anyagi jólét minél tágasabb előmozdítása céljából tömörülnek, hanem a »kellemest« is ápolják. Casinókat, társas-, olvasó- és polgári köröket létesítenek, hogy ott a munka és fáradság után felüdüljenek, kellemes szórakozást keressenek, a szívélyes barátságot ápolják, községek életében felszínre került mozzanatokról eszmecsere szőjenek s ami fő, a közművelődést előmozdítják.

Községünkben is egy ily intézménynek — nevezzük azt polgári vagy gazdakörnek, — érezzük hiányát. E hiány szüli azon, már sokak előtt feltűnt abnormis állapotot, hogy józanabb gondolkozású gazdáink is szabad idejüket gyakran nem a legkifogástalanabb társaságokban keresik s lelik föl szórakozásukat.

Nem értünk mi itt tisztán politikai pártkört, mert — szerintünk — a politizálás csak másodrendű célja lehet egy társas népkörnek. —

Léteznek politikai körök, melyek, — tisztelet a kivételeknek, — egyáltalán nem képviselői azon szellemnek, mely hivatva volna a kellemes szórakozás mellett a honpolgárt a józan gondolkozás azurjába is vezérelni; — mert e politikai körök tagjainak gondolkozását a ferdén felfogott pártelvek vezetik; a pártszenvédélyek irányítják cselekvéseikben, a honpolgárt egyoldalúvá, intoleranssá teszik, — sőt tulkapásokra is ragadják.

Röviden szólva, e pusztán politikai népköröket egy bizonyos merevség hatja át, a mely annyira megdermeszti azoknak szellemi

életét, hogy mindenkinek lehetnek azok, csak a józan felvilágosodás és közművelődés faktorai nem.

Midőn tehát mi azon óhajunknak adunk kifejezést, hogy községünkben égető szükségé vált egy társas népkör szervezése; nem akarjuk azt pusztán politikai pártelvekre bázisozni, hanem célunk az: alakítsunk egy gazda kör, mely színhelye legyen a kellemes szórakozásnak, ápolója a józan felvilágosodásnak, terjesztője az emelkedett szellemnek, talaja mindannak, amit a jó, »tisztességes« fogalma magában involvál, szóval a férfias kedvtöltés mellett a nép szellemi fejlődésére hasson.

Miután meg vannak mai nap a módok és eszközök, melyek által egy társas népkör is a közművelődés azylumává varázsolható, azon kérdés kerül tollunk alá, hogy — eltekintve az egyik célról, a társas körben élvezhető szórakozástól, melyről később szintén szólni fogunk, mi módon hasson egy társas kör a nép szellemi fejlődésére?

Mindenek előtt láttassék el az alakítandó kör egy, a nép ismeret köréhez mért könyvtárral, mint az elmeképzés és szivnemesítés egyik hatalmas eszközével, s ez oly irodalmi termékkel bővelkedjék, melyek a mellett, hogy az észet gazdagítják, a szívtől sem vonják meg a kellő tápot.

Ily könyvtárra népünknek elkerülhetetlenül szüksége van, ha azt akarjuk, hogy szellemileg fejlődjék; mert sajnálattal kell bevallanunk, hogy olvasmányai által szellemi ereje helyes irányban nem fejlődhetik, mint-hogy részint a panyvairadalomra, — részint egyesek könyvtáraitra van utalva; — innét szerzi olvasmányait s legtöbbször regényeket, melyekből sok megemészthetetlen dolgot összeolvas, s mivel az azokban foglaltakat a maguk értékére leszállítani nem képes, a józan felvilágosodás helyett elfogulttá lesz. — Tapasztaljuk, mennyi a hiány az olvasottakban is, kik történeti ismereteiket egyedül a regényvilágból merítik s tekintetbe nem veszik, hogy a regények a történeti tényeket álfénybe helyezik, a történeti személyek fölött vakmerőleg pálcát törnek.

E szerint akkor termi meg egy könyvtár a nép művelődése körüli jó gyümölcsöt, ha nem minden válogatás nélküli regényeket, hanem oly könyveket adunk népünknek, melyek lelkét nemes érzelmekre hevitik, szívet igazság és becsületérzésre, elméjét az igazi szép és jó fogalmának megismerésére vezérlik.

Mily hasznos szolgálatot tennének a történelmi munkák? Ezek által megismerked-

nék a honpolgár bővebben édes hazánk multjával. Erre pedig különösen szükségünk van ma, midőn az alkotmány adta jogánál fogva minden honpolgár befoly a haza sorsára. — Befolyása pedig annál fokozottabb mérvben használ a hazának, ha megismerkedett a dicső ősök erényeivel s azokat utánozza is a haza szeretében, ha egyszersmint okul azok hibáin s azokat elkerülni iparkodik.

A gazdasági könyvek sem tévesztenék hatásukat népünknek, melyből megismernék mi módon lehet és kell a gazdaság körül is a szépet a haszonnal összeegyeztetni?

A helyesen választott mondák és mesék a képzelem ügyesítése s gazdagítása szempontjából adatnának a polgárok kezébe és bizonyára nem minden haszon nélkül töltene velök nélkülözhető perceit.

Ennyit a könyvtárról.

Van még a népköröknek a mulatságokon s könyvtáron kívül a nép szellemi fejlődésének előmozdítására egy szép tere, értjük a fölolvadásokat.

Ezek több helyen gyakorlatnak bizonyultak s sok jó eszközölhető általok, ha a tárgy jól választatik meg.

Igy pl. mi lehetne napjainkban korszerűbb tárgya egy felolvasásnak, mint a fényűzés, mely valóban vampyrként rágódik a nemzet testén?

Helyes tárgyal szolgálna a felolvasásnak pl. bizonyító érvekkel eloszlatni a nép azon elfogultságát, — melylyel a mindennapi életben gyakran találkozunk, — miszerint szentírásnak tartja mindazt, mi akár hirlapokban, akár könyvekben nyomtatva van, csak azért, mert nyomtatva van. Hogy belátná, miszerint gomba módra teremnek napjainkban a gunyos röpiratok, hirlapok s könyvek, melyekben a jó izlésnek még nyomára sem akadunk, sőt a becsületérzete is ki van irtva belőlök.

Vagy végül nem lenne-e helyén pl. a szabadságnak, e divatos jelszónak tiszta fogalmával megismertetni a polgártársakat, hogy a jobb felfogásuak utján belátná a nép, miszerint a szabadság nem abban áll, hogy ki-kí azt tehesse, a mit akar, hanem igenis, hogy mindenki tehesse azt, mi helyes és senkit se lehessen kényszeríteni arra, ami nem helyes. Vagy pedig oly értelemben venni a szabadságot, mint Cicero nevezi a görög nemzetet szabadnak, mert a keblében támadt viszályokat önmaguk által hozott törvények szerint ítéltették.

Ezek nézeteink egy alakítandó gazda körre nézve. Azt hisszük, a társalgás, férfias szórakozásnak senki sem ellensége, ezt

feltalálnák polgártársaink a körben; a könyvtár kiszorítaná a ponyva irodalom termékeit, s kevesbíténé a balvélemények s előítéleteket; a nemesen szórakoztató felolvasások által polgártársaink ismeret köre tágulna, szive, elméje a nemesebb érzelmekre fogékonyabbá tétetnék.

A cél nemes, tehát tömörüljünk!

MEGYEI KÖZGYÜLESBŐL.

Első nap.

F. hó 14. és következő napjain tartotta meg megyénk törvényhatósága őszi rendes közgyűlését. Sok és közöttük egy némelyik érdekes tárgy forgott szőnyegen, az első nap azonban ugyan lassan haladt a dolog, mindössze három tárgy nyert elintézt.

Nem mondhatjuk, hogy valami népes gyűlés lett volna, pedig választás is volt. Ugy látszik, hogy a megyei gyűlésekben való részvétel, mind jobban ki megy a divatból, sőt már a választások sem gyakorolnak nagy vonzerőt. Különösen sokan hiányoztak a vidéki bizottsági tagok közül, de mégis aránylag, már t. i. a megyei bizottsági tagok számához aránylag, legerősebben volt képviselve Mindszent.

E nagy mérvű részvétlenség okát, mely mindinkább fokozódik, mi részünkről abban véljük föllelni, hogy a gyakorlatibb irányu ügyek, nem a megyei köztörvényhatósági közgyűlés, hanem a közigazgatási bizottság hatáskörébe vannak utalva.

Egyébiránt a gyűlés első napjának lefolyásáról álljanak tudósításaink a következőkben:

A felolvasott alispáni fél éves jelentés a megye közállapotairól, úgy nemkülömben a közigazgatási bizottság féléves jelentése is tudomásul vétetett.

Az alispáni fél éves jelentés nyomán az elhalt Pity István megyei levéltárnok emléke, ki 53 évet töltött el a vármegye szolgáltatásban folytonosan lankadatlan buzgalommal és kitartással működve, jegyzőkönyvileg megörökítettet.

A erdélyi magyar közművelődési egyesületnek adandó segély mily mérvben és módon nyújtása képezte ezután az alispáni előterjesztés nyomán a vita tárgyát. Az al-

ispán bizottságot véleményezett kiküldeni a célból, hogy ez javaslatot dolgozzon ki, s azt a legközelebb tartandó megyei közgyűlés elé terjessze be. — Sima Ferenc bizottsági tag nem pártolja a kérdés megoldásának halasztását, hanem azonnal határozni kíván és indítványozza, hogy Csongrád vármegye az erdélyi magyar közművelődési egyesületbe 500 frttal alapító tagul lépjen be. — Fekete Márton főjegyző az alispán indítványát fogadja el, annál is inkább, mert kevesli az 500 frtot s a megszavazandó összeggel Csongrád megye méltóságának és magyarságának óhajt kifejezést adni, s mert továbbá előreláthatólag nincs a megye közönségének más rendelkezési alapja, mint a megyei pótdadó kivetése, ez pedig különös formalitásokhoz van kötve s így a megye közönsége jogérvényesen ezuttal különben sem határozhatna. — Szobotka Gusztáv elfogadja a bizottság kiküldését, de annak hatáskörét megtoldani kívánja azzal, hogy a kiküldendő bizottság a megyebeli községek körében is fejtsenki mozgalmat az erdélyi magyar közművelődési egyesület érdekében. — Réti Ferenc pártolja az eszmét, s ő is méltó kifejezést akar adni Csongrád megye magyarságának, azért 5000 frtot kíván megszavazni az alapítványi pénztárból, s indítványát kéri a kiküldendő bizottság figyelmébe ajánlani. A vita ezzel befejeztetvén, miután még Sima Ferenc indítványát visszavonta volna, az alispán indítványa fogadtatott el s a bizottság Stammer Sándor alispán elnöke mellett Fekete Márton megyei főjegyző, Balogh János árvaszéki elnök, Kádár Henrik főszámvevő, Farkas Gedeon, Kiss Zsigmond, Wimmer Károly, Sarkadi N. Mihály, Réthy Ferenc és Illés Lajos megyei képviselők közül nyomban megalakított.

Következett az aljegyző választás, a melynek előzményeképen a kijelölő bizottság alakított meg és pedig: Ujhelyi Nándor, Kiss Zsigmond biz. tagok és Balogh János árvaszéki elnökből választás; Szeder János, Sima Ferenc és Illés Lajos biz. tagokból kinevezés után. — A kijelölő bizottság működését befejezvé, minthogy a kijelölt Virágh Lajos és Zolnai Kálmán között a többség a felkiáltásokból kivehető nem volt, s minthogy a felállítás általi szavazás sem mutatkozott célszerűnek, főispán ur

ő méltósága, névszerinti szavazást rendelt el, s a szavazatszedő bizottságba Kiss Zsigmond elnöke mellett Temesváry Antal, Bécsi Sándor, Filó Lajos és Kristó Nagy István megyei bizottsági tagokat küldötte ki, s a szavazás tartamára a gyűlést felfüggesztette.

A szavazás befejezése után a közgyűlést a főispán ur újból megnyitván, a szavazatszedő küldöttség elnöke bejelentette, hogy beadott összesen 75 szavazat, ebből Virágh Lajos kapott 37 és Zolnai Kálmán 38 szavazatot, s a küldöttség Mihály Pál megyei állatorvos szavazatát nem fogadta el.

Mielőtt azonban elnöklő főispán ur a szavazás eredményét kihirdette, s annak alapján a szavazattöbbséget nyert Zolnai Kálmánt megválasztott aljegyzőnek kijelentette volna, nagy vita fejlődött ki a fölött, valjon érvényes és törvényes volt-e a szavazás, vagy nem? Nevezetesen Sima Ferenc képviselő kifogásolja a szavazatszedő küldöttség eljárását azért; mert a névsor felolvasása után még csak 5 percet engedett a szavazásra, s ebben ő a megyei képviselők jogai gyakorlásának korlátozását látja, de kifogásolja azt is, hogy a megyei állatorvost, akit azelőtt következetesen engedtek szavazni, most ezen jogának gyakorlásától megfosztották, s ezért a szavazás megsemmisítését és új szavazás elrendelését indítványozza.

Elnöklő főispán ur konstatálja a törvénykönyvből, hogy az állatorvosnak szavazati joga nincs, s fölolvassa, kiknek ad a törvény szavazati jogot. Mire Sima kijelenti, hogy a szavazás most már annál is inkább megsemmisítendő, mert olyanok is szavaztak, kiknek szavazati joguk, épen a főispán ur által fölolvastott törvény alapján, nincs. Hubacsek Pál teljesen osztja Sima Ferenc nézetét és indítványát elfogadja annál is inkább, mert ő meg úgy tapasztalta, hogy egy állítólag későn jelentkezett szavazót a küldöttség elnöke önkényüleg visszautasított, dacára annak, hogy a küldöttség egyik tagja ez ellen tiltakozott s kívánta, hogy a kérdés fölött a küldöttség szavazattal döntsön, amit azonban az elnök nem engedett meg. Hubacsek ebben a küldöttségi tagok jogainak sérelmét látja, s azt hiszi, hogy a küldöttség épen azért van kirendelve, hogy ne csak, mint egyszerű gép, a szavazatokat

TARCSA.

A MÓR.

(Folytatás és vége.)

— Tedd be nyomorult vasadat, szóla Helumbar, mit használna neked most ez a hitvány penge, hisz látod oldalamon az enyémet is. Ha összemérnék, a tied reszketne, mert van veszteni valód; lásd, én már nem veszthetek. De ne félj tőlem; nem jöttem vért ontani, nem elégtételért nyitottam e terembe, nézd, meggyőzlek!

S a mór ragyogó kardját derekáról lecsatolta s esörögve vágta Schabarno lábai elé.

Shabarnót a meglepetés egy pillanatra elbűvölte, majd fölocsudva, félre rugta a kardot, saját pengéjét megcsóválva: meghalsz! . . . kiáltott fel s a mórira rohant.

— Megállj! dörgé a hős mór. Schabarno ne moccanj! . . . s bő kaptánját szétlebbentve, előránta egy drágaköves pisztolyt. Schabarno rémülve hátrált.

— Hogy megcsaltál, folytatá a mór, azt tudod. Én is tudom. De azt is akartam még tudni, a mit most megmutattál, hogy alaváló vagy! Tudod-e, mért jöttem? Eljöttem megmondani, hogy nincs kifogásom menyegzőtök ellen; tőlem ne féljete. Eljöttem szemetekbe nézni menyegzőtök után, hogy megmutassam, hogy a mórt nem törtétek össze! És eljöttem megmondani, hogy keserűen kigunyollak benneteket, mi-

kor még egyszer látni fogtok! Nézd csak, hogy reszket az a lány! Te csalfa lány, nézd, hogy remeg völegényed; Pedig mért ijedtetek meg ettől a pisztolytól? Nem tudtátok ugy-e, hogy Helumbar előbb maga hal meg, mintsem két ilyen nyomorult vérét folytani lássa.

Erre a mór megfordult s eltűnt a rejtek ajtón. A fáklyát újból meggyújtotta; a folyosón végig sietett s haza vágatott.

A mint leszállt lováról, szobájába ment, leült és irt sokáig. Mikor bevégezte az irást, behívta legkedvesebb apródját s így szólott hozzá:

— Fiam! Hü emberem voltál mindaddig. Én most jutalmazó gazdád leszek. Csak még egy kérésem van hozzád, megteszed-e?

— Ha Helumbar apródját képesnek hiszi rá, életem árán is uram!

— Tudod, hogy Schabarno al Tisza holnap tartja lakadalmát az én Arnolánommal. Most voltam nála s megmondtam neki, hogy tőlem nincs mit félnie, tőlem bátran megtarthatja. Azért hivtalak téged, hogy holnap a menyegzőre elviinnél-e neki egy kis ajándékot?

— Parancsolatodra uram.

— De az ajándék előtted talán nagyon drága, legalább ugy sejtem s saját kezeddél kell attól magadat megfosztanod! . . .

— Uram, rejtelmesen beszélsz? szavadra mit ne tennék meg, parancsolj!

— Esküdjél meg rá fiam, hogy megteszed.

— Allah nevére mondom!

— Jól van tehát. Látod ezt az irást? Én ebben téged összes javaim örökösévé teszek, mert én megházasodni sohasem fogok. — Ne csodálkozzál fiam, ismered elhatározásomat. Nesze, vedd ez irást s holnap reggel jöjj parancsomat föltétlenül teljesíteni.

* * *

Másnap a nap ritka pompában kelt fel. Alburnes várában ünnepélyhez készültek, ünnepélyt tartottak. A környék gazdagja szegénye ragyogott a jó kedvtől a fényes termekben, a diszes várudvaron. A lakomának sem vége, sem hossza, a völegény örömtől, a menyasszony boldogságtól ragyog. A zene zug — s ime, az asztalfőnél egy idegen lovag jelent meg, a boldog pár elé egy kosarat nyujtva, melyet a helumbari vár ura küldött a menyegzőre ajándéknak.

Helumbar! . . . e név Schabarno lelkébe vág; hogy küldhet az ajándékot, ki tegnap oly keményen szemére lobbantotta árulását? . . .

A vendég nép kíváncsian veszi körül a letakart kosarat s alig egy-kettő kiséri figyelemmel a gyorsan elcsiető lovagot.

A kosarat lázas sietséggel bontják ki, száz meg száz mosolygó szem kémleli az ajándékot . . .

De ah! . . . a vendégek ijedten rohannak szét; egy éles sikoltás . . . s a szép menyasszony ájulva rogy a márvány padozatra . . . . .

A kosárban Helumbar sápadt feje meresztette tüvegesegett szemét.

CASSIO.

följegyezze, hanem a kétes esetekben tanácskozzék és határozattal döntsön. — Balogh János árvaszéki elnök a szavazást érvényben kívánja hagyni, úgy azonban, hogy a nem jogosan szavazók nevei kitörültesse, s így állapítsák meg a többség. Szóltak még Sima Ferenc indítványa mellett Réti Ferenc, Szobotka Gusztáv, Kristó Nagy István, Wimmer Károly, ellene Fekete Márton megyei főjegyző, Filó Lajos, Hoffer Antal s a kit legelső helyen kellett volna említenünk Kiss Zsigmond, a ki egyszersmind a küldöttség eljárását is védelmezte, továbbá Kókay Pál és Lakos Lajos árvaszéki ülnökök.

Szavazásra kerülén a dolog, határozatba ment, hogy bár konstatálva van, miszerint olyanok is szavaztak, kiknek szavazati joguk nincs, a szavazás érvényben hagyandó, hogy a jogtalanul szavazók a szavazati lajstromból nem törölendők.

A közgyűlés az első napon ezzel véget érven, azt főispán ur ó méltósága föl-oszlatta, s a közgyűlés folytatását 15-én reggel 9 órára tűzte ki.

A továbbiakról jövő számunkban referálunk.

Megyénk virilis képviselői.

Megyénk képviselő testületének 1886-ik évre, mint legtöbb adót fizetők, tagjai lesznek:

Pallavicini S.örg.	42407.62	Edelényi János	389.34
Károlyi L. gr.	24796.65	Krpalek Ferenc	388.73
Károlyi S. gr.	23019.66	Sisák M. Antal	386.48
Sváb Jakab.	4813.68	Fekete Márton	385.87
Kárász Géza	3813.02	Sulez Lajos	384.20
Bagi József	1923.64	Onodi Géza	382.02
Sarkady N. M. id.	1835.74	Maasburg S. báró	380.66
Haris János Dr.	1760.40	Vajda Sándor	380.63
Zsoldos Ferenc	1694.24	Gözl Ignátz	380.33
Faragó Mihály id.	1516.12	Jurenák Sándor	378.40
Sarkadi N. A. id.	1394.64	Mojzsis Lajos	375.80
Károlyi Gyula gr.	1349.11	Polgár János	371.70
Uhlár István Dr.	1326.40	Szeder Imre	370.87
Filó János	1197.62	Szoboda Ferenc	367.82
Kéry János	1143.08	Soós Pál	367.—
Mátéffy Ferenc	883.23	Babós Sándor	364.50
Stammer Sándor	801.80	Cukkermann Ignác	362.54
Weisz Lőrincz	783.13	Ehrlich József	361.31
Fried Zsigmond	768.58	Kristó N. Imre	357.70
Nagy Imre	759.76	Berkec Ferenc	357.15
Kanász N. Imre	751.81	Piti József	356.—
Szeder János	735.40	Cukor Emil	352.75
Novák József	693.—	Lakos Ferenc	349.80
Szarka Mihály	679.78	Jenei Mihály id.	347.86
Kohn Adolf	679.09	Bamberger Lipót	343.90
Magyar Imre	673.75	Máté Imre	334.27
Szobotka Fülöp	617.24	Jurenák Imre	332.90
Sváb Gyula	602.54	Pintér András	327.40
Barta János ifj.	598.26	Vajda István ifju	323.90
Forgó József	541.79	H. Szabó János	323.78
Kókai Farkas	514.—	Rác Ferenc	318.30
Ruzs M. Sándor	478.20	Halus József	316.78
Biró József ifju	474.50	Rabi Ferenc	308.06
Vajda János	464.40	Ujhelyi Nándor	307.70
Vécseri János ifju	453.60	Rác János	305.—
Körrey Ferenc	444.04	Sarkadi N. Sándor	302.20
Gerőc Lajos	430.40	Szűcs Dániel	300.40
Szobotka Gusztáv	428.78	D. Varga Sándor	298.20
D. Szilágyi Sándor	428.10	Tekulics János	298.18
Sarkadi N. Ferenc	417.66	Keller Lajos	297.74
Horváth Ferenc	412.10	Halász Sz. Ferenc	294.50
R. Molnár János	411.10	Sréter Ferenc	292.20
Eszes Mátyás	410.58	Mezei Mór	282.—
Rác László	405.80	Tamásfi Béla	282.—
Pollák Sándor dr.	405.60	Tóth Kálmán	279.50
Tari László	401.81	Ruzs Molnár Ferenc	277.70
Kiss Zsigmond	400.30	Sarkadi N. István	276.52
Jurenák Béla	399.90	Murvy János	275.20

KÖZIGAZGATÁSI ÜLÉSBŐL.

Csongrád megye közigazgatási bizottsága e hó 13-án Zombori Rónai Lajos főispán ur elnöklete alatt gyűlést tartott. Rendkívüli eset, hogy egy gyűlésen három hivatalfőnök maradjon el, — így e gyűlésből, teendőik által elvonva, hiányzott a törvényszék ügyésze Schmidt Imre, az államépítészet főnökét, Csaby Andor kir. főmérnököt, Szobotka Rezső királyi mérnök helyettesítette, elmaradt még Lévay Ferenc tanfelügyelő. Annál érdekesebbnek ígérkezik

a legközelebb tartandó közigazgatási ülés a menyiben az iskolák beálltával bizonyára fontos adatokat hozand Lévay ur a bizottság tudomására.

Az államépítészeti hivatal rendes előadmányai közül kiemelendők véljük ama propositiót: készítesse Csongrád megye is új szabályrendeletet a közmunka leszolgáltatás, illetve megváltás és kirovás tekintetében és vétessék jövőben a közmunka kirovás alapjául az állami adó. Az indítvány kép tett előterjesztés tárgyalható nem volt, csakis eszmecsere folyt le e tárgyban és megbízott az építészeti hivatal azzal, mikép lehető rövid időben tegyen ez ügyben véleményes előterjesztést s adjon indokolt tervezetet.

Kétségtelen, hogy a közmunka bevállásánál sok visszaélés volt hajdan észlelhető, sőt mai napság is gyakori a közmunka alá eső jószágállomány eltagadása, mégis megfontolandó és nagyon sok észszól a mellett, mikép ne kizárólag az állami adó legyen alapja a közmunka kirovásának. Hiszen lehet valaki nagy adófizető és alig számbavehetőleg használja az országutakat, lehet hogy éveken át a vidéken sem tartózkodik, viszont — lehet olyan is, hogy valakinek állami adója alig egypár frt. de az országutakat jobban használja, mint a dúsgazdag. Külömben meglátjuk a tervezetet és akkor hozzá szólunk bővebben e fontos ujjitáshoz.

Az adófelügyelő ur egy pár hadmentességi és házostályadó leengedésezen tul, mint már előzőleg, úgy most is az adó, illeték, rétszáritási költségek tüzzel vassal, azaz felelősség terhe mellett beszédését sürgeti és állami végrehajtók alkalmazásával fenyegetődik.

Hiszen igaz az, hogy az államnak pénz kell, de kétségtelen az is, hogy az adófelügyelő kötelessége minden tőle telhetőt elkövetni, mikép a polgárok az állam iránti tartozásaiknak fizetés által eleget tegyenek; de elvégre is oly nagymérvű hátralékok nincsenek, melyek a tulszigoru eljárást indokolnák, meg figyelemmel kellene lenni a fennforgó súlyos viszonyokra, a rozsgabna árakra és arra, hogy az állami adókon tul majdnem annyi községi adót is kell a polgároknak fizetni. Hát a háztartás, gyermeknevelés, egyház, községi adó, biztosítási díjak és még számtalan szükséglet honnan fedeztessenek?!

Szép az ügybuzgóság, a kötelesség teljesítése a legszebb erény, de az embernek mindenha embernek is kell lenni és számolni a viszonyokkal, a tényezőkkel. Nincs a megyében egy községben sem oly nagymérvű hátralék, nincs egyetlen mozzanat, mely a fizetni nem akarást legkevésbé is föltüntetné, nincs tehát annak a roppant erélynek sem alapja. Legyen a tisztelt adófelügyelő ur meggyőződve, senkisémet fizeti szívesen a késedelmi kamatokat, intési és végrehajtási költségeket és díjakat, a véres verejtékkel megszerzett vagyont elkotyáztatni pedig csakis a végsőben szenvedő engedi.

A közigazgatási bizottság a főorvos jelentését tudomásul vette és azzal a gyűlés véget ért.

Világfolyása.

A kelet-ruméliai bonyodalom, mely egyszersmind a Balkán mozgalom is, csak lassan halad befejezéséhez. Dacára, hogy napról-napra érkezik hir Kelet apróbb országainak harci készülődéseiről, a helyzetet még mindig a réginek, változatlanoknak mondhatjuk.

A nagyhatalmak képviselőiből Konstantinápolyban összeült konferencia szintén kevés eredményt mutat fel ez ideig. Megtudunk azonban ezen ülésekből annyit, hogy Oroszország ellene van a bulgár egyesülésnek s hogy Sándor bulgár fejedelem kegyvesztetten áll az orosz cár előtt, — Monarchiánk ellenben pártolja Bulgária egyesítését, valamint Szerbia kárpótlási igényeit is, — Szerbia és Bulgárország között pedig nemzeti gyűlölködés tört ki. Szerbia ugyanis azt hiszi, hogy a bulgár mozgalomnak az a célja, hogy a Balkán félsziget uraivá legyenek, melyet pedig ő jó szemmel nemcsak hogy nem nézhet, de kénytelen fegyverét

köszörültetni, — Törökország szintén hajlandó elismerni Rumélia egyesítését, valamint I. Sándort Dél-Bulgária fejedelmének, csak hogy kenyértörésre ne kerüljön a dolog. S csodálatos, hogy ezen kijelentésével szemben mégis hatalmasan fegyverkezik, úgy, hogy már a jövő hét elejéig Törökországnak nem kevesebb, mint 150.000 főnyi hadserege fog harcra készen állani.

Ha figyelembe vesszük azon harci készülődésekről szóló híreket, melyek Szerbia, Románia, Török és Görögországból naponként érkeznek, úgy azt kell hinnünk, hogy a Balkán szigetek lángbaborításától már csak napok választanak el bennünket. Ámde vegyük a dolgot úgy, amint van. Igaz, hogy ezen kisebb államocskák köszörülnek fegyvereiket, de mit jelent ez akkor, ha a nagyobb hatalmak, mint pl. Német, Francia-, Olasz- és Ausztria-Magyarország megálljt kommandiroznak a tüzes vérű keleti fejedelmek és kormányaiknak?

Igaz ugyan, hogy monarchiánkban is gyakrabban lehetett már hallani mozgósítási híreket, legujabban pedig a Szapáry pénzügyminister költségvetésének, mely pedig már teljesen készen volt, elő nem terjesztéséhez a mozgósítási hírekkel kapcsolatba, mely szerint a közös hadügyminister e célra nagyobb összeget szándékozik fölvenni, ami természetesen a magyar pénzügyminister tervén is változást fog előidézni.

Tekintettel tehát a minden oldalról megmegyuló zavargások és harci készülődésekre, nekünk még mindig van reményünk arra, hogy a kelet-ruméliai bonyodalom békés megoldást fog nyerni.

Az állatvédelem tizparancsolata.

1. Minden teremtményben, tehát az állatokban is, tiszteld az Istent, s ismerd el bennök az ő bölcsességét és hatalmát.
2. Ne kínozd az állatot, még akkor se, ha károsnak tartod; a rovarokat, lepkéket stb. ne szurd fel elevenen.
3. Az állatok megölésénél a leggyorsabb és lehető legkevésbé fájdalmat okozó halálnemet válassz.
4. Az állatokat kíméletesen és testük helyzetét figyelembe véve szállítsd.
5. Az igás állatokat, melyek téged szolgálnak, ne erdítess tul. — Kerüld el mindent, ami egészségük rovására menne, ne hagyd őket állni nagy hidegben vagy forró napon. — Az ostort csak szükség esetére használd.
6. Ne fogdosd össze a madarakat és ne szedd ki fészkeiket, mert ezzel a felsőbbség s az erkölcs törvényeibe ütközöl.
7. Csak olyan állatokat tarts házádban, melyeket képes vagy jól etetni és gondozni.
8. A beteg állatokat szakértők által gyógykezeltesd s pontosan kövesd azok utasításait. — Az állat épen úgy érzi a fájdalmat, mint az ember.
9. Igyekezéssel másokat is visszatartani — az állatok bántalmazásától, s terjeszteni az állatvédelmet, Ha hirdeted a morált, melyet elismertél, az által tiszteled legjobban ezt és önmagadat.
10. Ragaszkodjál azon alapelvhez, hogy az állat létezése jogosult és hasznodra válik, s minden bántalom, melyet az állatokon elkövetnek, közvetve téged is ér.

Apróságok.

- Csizmadia inas: Van papucsodszeg?*
- Van.
- Hát sárga fonál?
- Az is.
- Hát cuzma talpnak való?
- Az már nincs, fiam! válaszol a kereskedő.
- Adjon hát egy pár csizma talpnak valót.
- Egy falun a keresztül vonuló katonaságot nézte a lakosság.
- A nézők közt egy cigány is volt, ki azt a megjegyzést tette egy a szállító kocsin tul maródi cigány bakára, hogy „de nagy ur lehet az a cigány, mert a tiszt urak gyalog mennek, őtet meg kocsis viszi.”
- Miska! szaladj hamar Bőrös Mihályhoz és mond meg neki, hogy adjon kölcsön 5 frtot.

— Bőrös a multkor azt mondta nekem, hogy mondjam meg majster urnak, ha azt az öt forintot meg nem fizeti, a mivel tartozik, nem ad soha többet kölcsön.

— Eredj és mond meg, most azért kérek 5 frtot kölcsön, mivel a régi 5 frt tartozásomat akarom lefizetni neki. Nem szeretek én soká tartozni valakinek azt is meg mondám te.

— Hova szomszéd? *

— A „Zöld koszoruba“ egy pohár sörre; nagyon szomjas vagyok.

— Tarts velem.

— Nem megyek én szomszéd.

— Miért?

— Mert szomjas vagyok.

— Hát hiszen azért menjünk.

— Épen azért ne menjen maga se szomszéd, mert mikorra eléje teszik a sör, már nem lesz szomjas.

Helyi és vegyes hírek.

— **Lapunk mai számához fél iv hirdetési melléklet van csatolva.**

— **Kisajátítási becslési eljárás.** A szegedi kir. törvényszék f. évi nov. 9-ére tüzte ki az eljárás megindítását. Fölhívjuk e körülményre azon birtokosok figyelmét, kiknek birtoka a töltés által elfogtatott, de még kártalanítva nem lettek, azzal, hogy érdekeik megvédését el ne mulasszák és a fentjelzett napon a községházánál megjelenni el ne mulasszák. Különben mai lapunk mellékletén névleg vannak elősorolva az illető érdekelték.

— **Árva menház az alföldön.** Mint értesülünk, a nemes nagy lelkiségéről országszerte ismert gróf Károlyi Sándorné Korniss Clarisse grófnő, az országos árvamenháznak egy fiók menházat akar létesíteni itt az alföldön s e célból a szegvári megyeházi épületeket szándékozik Csongrád megyétől megvenni.

— **Lopás.** Salánki Roza tanyai lakostól ismeretlen tettesek a mult héten két lovat loptak el. — Meddig fogjuk még mindig azt irni: ismeretlen tettesek??...

— **Elgázoltatott.** A zoitánházi majorban Kőrösi László hasonnevű 23 hónapos fiát egy kocsis oly szerencsétlenül ütötte el lábáról, hogy a szegény gyermek a szerencsétlenség éjjelén a sérülések következtében meghalt.

— **Megeyi tiszteletbeli számvevővé** nevezte ki főispán ur ő méltóság a hó 14-én tartott rendes őszi közgyűlésen Boriszlavszky Leo volt alszámvevőt és jelenlegi megeyi irnokot.

— **Albertényi Antal** megeyi számvevő befejezett vizsgálat és jogérvényes határozat folytán hivatalába visszahelyeztetett.

— **Statisztika.** A szomorú emlékü 1866 ik évben szülöttek a jövő évben sorozás alá kerülnek. Minden magyar embert az egész ország sorsa, viszonyai érdekelnek, de első sorban érdekel minket a tiszántúli járás viszonya. Ha szomorú emlékü az 1866-ik év, az alábbi adatok és számok szintén nagyon leverőek. — Ugyanis a fenti évben Mindszenten 234 fiu született, meghalt 132, Szegváron született 131, meghalt 73, Mágocson született 61, meghalt 31, Derekegyháza született 31, meghalt 16, Teés és Fábán-Sebestényen született 18, meghalt 12 és így a járásban született 475, meghalt összesen 264, sorozás alá kerül 211, ha hogy addig az illetők közül egy sem hal el és ha az ujoncozás alkalmából a családtagok egyetlen halálesetet sem fognak igazolni, mely idegen helyen következett be. De vegyük, hogy a fenti 211 egyén mind megjelenik is a sorozáson, nem kétségbeejtő-e, hogy majdnem 60%-a a szülötteknek 20-ik életéve elött szállott a sirba?!

— **Az országos kataszter földadó bizottság** a magyar korona országában az összes földbirtoknak tiszta jövedelmét véglegesen 151.827.531 forintra vette föl, a miből az 1881. évi XLII-ik t. czik értelmében ármentesítési költségre levonandó 5.575 ezer 285 frt, úgy hogy az összeg, a melynek alapján a földadó kivetendő: 146 millió 252,247 frtba állapítható meg. Eredetileg az országos bizottság a tiszta jövedelmet 155.812,326 frtra vette föl, a mely összegből azután az egyes becslési kerületekből beérkezett egyén ifelszólamlások következtében összesen

2.56% azaz 3.984.795 frt vonatott le. Megemlítjük még, hogy az új kataszter szerint összesen 53,469 ezer 676 hold becsültetett meg, úgy, hogy átlag egy holdra 2 frt 84 kr, illetőleg 2 frt 73 kr tiszta jövedelem esik. A legmagasabb átlagos tiszta jövedelem a szegedi kerületre vetetett ki, melyhez Vásárhely is tartozik. Itt ugyanis holdanként 5 frt 95 kr az átlagos tiszta jövedelem; a legkisebb a kolozsvári kerületre esik, hol az átlagos tiszta jövedelem holdanként 85 kr.

— **Mérgezés** Egy borzasztó bűn képezi most a közbeszéd tárgyát Egyiptomban: A kairói kormányzónak első titkárját, Mohammed-ed Serrugi szonket, és három rendőrségi hivatalnokot elfogtak azon gyanu miatt, hogy egy Mohammed Ibrahim nevű egyént megmérgezték. Ibrahim kormányhivatalnok volt s a nevezetteknek machináció által vesztette el állását, miért aztán földadta őket, 31 esetet hozván föl, melyekben az illetők — noha gazdag emberek — részint csalást követtek el, részint borraivalót fogadtak el. A följelentés után Ibrahimot valami ürügy alatt a nevezettek épédre hívták magukhoz, megmérgezték s rögtön el is temették. A gyanu elterjedése után a holttest exhumáltatott s az orvosi vizsgálat után konstatálták, hogy arsenikummal mérgeztetett meg. A feülvizsgálattal megbízott törvényszéki vegyészek állítólág már meg vannak vesztegetve.

— **Szörnyű vihar dühöngött** a mult hó 29-én a trieszti kikötőben. A vihar szörnyű károkat okozott s a kikötőben állomásozott „Artiere“ nevű osztrák-magyar bárkát, mely 93 napi utazás után csak előtte való nap érkezett a kikötőbe, oly erővel vágta a szélvész a hullámtörőhöz, hogy az menten szerte szét tört; a legénységet megmentették.

— **Vasuti baleset.** A magyar államvasutak budaujszónyi vonalán szerencsétlenség történt a mult héten, melynek emberélet is esett áldozatul. Az esetről a következő tudósítást kaptuk: A györből érkező személyvonat előtt a budaujszónyi szőlők között egy részeg munkás akart átmenni a vágányon. A vonatvezető el akarva háritani a szerencsétlenséget, négyszer egymásután adott vészjelet. Egy harmadik osztályu kocsi vezető ama hiszemben, hogy egy másik vonat jön az ellenkező oldalról, bekiáltott a kocsiba: „meneküljünk, mert nagy veszedelem van.“ A megrémült utasok kiugráltak az ajtókon, kik közül a robogó vonat többet súlyosan megesbesített. Négy utas szenvedett nagyobb sérülést. Közük Holczer József 40 éves nős, oiai kapás ember, ki mind két lábát eltörte az ugrás folytán. A részeg munkást összetörték a mozdony kerekerei, a sérültet pedig kocsin szállították a Rókus kórházba. Ez eset miatt a személyvonat csak másfél órai késedelemmel érkezett be a budapesti személypályaudvarba.

— **Az ezred leánya.** Pétervárról az orosz török háborúból a következő érdekes kis történetet írják: A Kexholm ezred, melynek Ferenc József király a tulajdonosa, 1877-ben véres és elkeseredett harc után Hermanliba érkezett. Egy katona az említett ezredből, ki midőn a részére kijelölt szállásba be lépett, úgytappasztalta, hogy a lakás egészen üres, és elhagyatott. Azonban aig hogy lefeküdt, gyermekirását hallott közelében. Erre jobban szénézett a szobában, s egy sarokban egy 4-5 éves leánykát talált, aki könnyes szemekkel tekintett rá. A jószívű katona öle vette a gyermeket s elaltatta. Másnap reggel megmutatta a leletet az ezrednek, mely az ezredes indítványára egyhangulag elhatározta, hogy a kis török leányt, mint az ezred leányát adoptálja. A leány Koxholmskaja Mária nevet kapott. Meg az nap gyűjtést rendeztek a javára, mely 5000 rubelt eredményezett. Ezt a pénzt egy bankba helyezték el, a leányt pedig Pétervárra vitték s egy varsói nevelőintézetbe adták. Ma már egy 13 éves viruló leányka s az ezred egy tisztjének szánta feleségül. Midőn az ezred nem rég jubileumát ünnepelte, a leány a következő táviratot küldte hozzá: „Sok szerencsét kívánok nagybátyáimnak!“ A távirat az ezredben nagy örömet okozott. — Így lesz a kis török leányból elegáns dáma, aki ahelyett, hogy hárembe vándorolna, egy orosz tisztnek lesz a felesége.

— **Új számtan.** „Hogy adja a körtét néne-asszony?“ — kérdi a diák a gyümölcsáros kofától. — „Öt darabot négy krajcárért.“ — „Ha öt darab négy kr. — felel a diák, — akkor négy darab három kr., három db. két kr., két db. egy kr., és egy darab semmibe sem kerül. Veszek tehát egy darabot s ajánlom magamat.“

— **Életmentő csendőr.** Nagyborosnyón a hó 3-án nagy tűz volt, mely alkalommal Soós Ignác csendőrvezető egy asszonyt s egy férfit mentet ki a lángok közül. Az egész dologban az a legnevezetesebb, hogy a férfi, a mint a csendőr kifelé hozta, belenyult ennek zsebébe, aranyóráját kilopta, s a zavarban megszökött.

— **A komáromi hajóhidnál szerencsétlenség** történt a mult héten. A mint a nagy dunai hajóhid

két osztályát szétnyitották, a „Petőfi“ teher vonató hajó a hid között elhaladt, egy uszályhajó oly erővel csapódott a hidhoz, hogy ennek egy osztályát kiütötte. Az erős rázkódás következtében a hidon volt Szabó András révész egyensúlyt veszítve lezuhant, mégpedig oly szerencsétlenül, hogy esés közben a kötélsigához ütődött és kevés idő múlva meghalt. az uszályhajóról egy matróz is a Dunába esett és oda veszett. A kiütött osztály a nyitóval együtt Toós Lajos malmára sodortatott, hol minden nagyobb szerencsétlenség nélkül megtartották.

— **Menetrend változás.** A Tiszán közlekedő hajók a hó 14-étől kezdve további intézkedésig — hetenkint csak kétszer fognak vegyes szolgálatban közlekedni. — Szentestől Szolnokra indul: szerdán és vasárnap d. e. 10 órakor. — Szentestől Szegedre indul: hétfőn és szombaton d. e. 10 órakor. — Szolnokról Szentestre indul: hétfőn és szombaton reggel 5 órakor, Szegedről Szentestre: szerdán és vasárnap reggel 5 órakor.

Vegyes.

— **Az elkeseredett jegyes.** Károly barátunk így kesereg: Ne is próbálj engem vigasztalni! Tudom, a mit tudok. El a hütlennel! semmit sem akarok róla hallani, mindent elpusztítok, a mi rá emlékeztetne. Egy gyűrűt kaptam tőle a mult évben. Nem ismeresz olyan embert kenyeres pajtásom, a ki erre egy pár frtot kölcsönözhetne?

— **Mikor a tiszteletes ur vajért küld.** Egy kisebb helység lelkésze Pál öccsétől szokta vásárolni a vaját. Egy vasárnap szintén oda küldte a szolgáját, hogy az ebéd alkalmával friss vaj kerüljön az asztalra. A szolga végezvén küldetését, a templomba jött s ájtatosan megvonta magát egyik székből. A tiszteletes ur épen azt szónokolta nagy tüzzel, mit mond a fenforgó tárgyra nézve Márk, Lukács, János, vagy Mátyás evangélista s menydörgő hangon kérdezi: És mit mondott Pál? A jámbor szolga azt hívé, hogy ez a kérdés okvetlenül őt illeti, ijedten fölemelkedik helyéről s így válaszolt: Pál ur azt mondta, hogy addig nem ad vaját, míg a mult heti kontót ki nem fizeti!

— **A házasságról.** Egy nagy gondolkodó így nyilatkozott a házasságról: Ha feleséged gazdag, uralkodni fog rajtad; ha szegény, tönkre tesz, ha rut, nincs nyedre, ha szép, meg fog csalni. De azért, hogy kétségbe ne ejtse a fiatal nemzedéket, hozzátette: utóvégre is, ha jól meggondoljuk, mit tesz az, ha a feleség rut, szép, vagy gazdag? Ha szeret és te is szereted, úgy a házasság az egyedüli útja a boldogságnak!

— **A világ vége.** Egy társaságban a világ végétől beszélgetnek. A kis nyolc éves Rózsa élénken közbeszól: — Mit gondolnak, nem sokára vége lesz a világnak? — Nem hiszem, — mondja az egyik komolyan. — Én se hiszem — mondja majdnem sirva, legalább addig ne legyen, míg férjhez megyek!

— **Katona kórházban.** A bakát vizitálja az ezredorvos: Hol, mikor fáj? — kérdi tőle. — Ha az ezrednél vagyok — válaszol az készséggel.

— **Minden ember három jellemű,** olyan, a milyennek mutatni szereti magát, olyan, a milyennek látszik a világ elött és a milyen valóban.

— **Az utcáról.** Egy philantrop résztvevőleg megszólít egy rongyokba burkolt kis leánykát: hol született leánykám? — Nem tudom bizonyosan, — válaszol ártatlanul — de édesanyám gyakran mondogatja, hogy — nyomorúságban!

Üzlethelyiség változtatás.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a főutcán anyósom: özv. Wimmer Jánosné házában elhelyezve volt **fűszer üzletemet** ugyancsak a főutcában, a községházával átellenben lévő saját házamba helyeztem át s rendeztem be úgy, hogy minden rendű igényeknek megfelelni képes vagyok.

Üzletemet s minden az üzlet körébe vágó szolgálataimat a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlva, vagyok

Tisztelettel:
MÉHÉSZ BALOGH PÉTER
fűszerkereskedő